

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/176/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118209466
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8118209466.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Moniky Juskovej, v spore žalobcu: D. O., P. XX.XX.XXXX, Y. Š. H. XXX, XXX XX Š. H., zastúpená JUDr. Milanom Szöllössym, advokátom, so sídlom Mlynská 28, 040 01 Košice, proti žalovanému: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, 826 58 Bratislava 29, zast. KOOPERATIVA poisťovňa, a.s., Vienna Insurance Group, Štefaničova 4, Bratislava, IČO: 00 585 441, o náhradu škody z ublíženia na zdraví, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 9C 37/2018-27 zo dňa 8.11.2018 takto

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vracia vec na ďalšie konanie a rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd konanie zastavil. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

Prvoinštančný súd tak rozhodol o žalobe, kde sa žalobkyňa domáhala náhrady škody na zdraví. Žaloba došla prvoinštančnému súdu dňa 22.8.2018, v tom čase bola žalobkyňa maloletá, zastúpená advokátom, ktorej plnomocenstvo na zastúpenie maloletej udelila matka maloletej. K žalobe bolo priložené plnomocenstvo, ktorým maloletá žalobkyňa v zastúpení svojou matkou splnomocňuje na zastupovanie v konaní advokáta JUDr. Milana Szöllössyho.

Prvoinštančný súd vyzval právneho zástupcu žalobkyne a zákonnú zástupkyňu maloletej, aby predložili doklady o tom, že došlo k schváleniu právnych úkonov maloletej žalobkyne a to uzavretie zmluvy o právnej pomoci v zastúpení zákonným zástupcom, o udelenie plnomocenstva na zastupovanie v konaní udelené zákonným zástupcom, a podanie žaloby.

Žalobkyňa, resp. jej právny zástupca a zákonný zástupca na výzvu súdu adekvátne nereagovali a nedošlo k preukázaniu súdom požadovaného schválenia právnych úkonov matky maloletej. Preto prvoinštančný súd pre nedostatok procesných podmienok konanie zastavil aplikujúc ust. § 161 CSP a § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 28 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 111 ods. 1 a § 119 Civilného mimosporového poriadku. Prvoinštančný súd zastával názor, že na podanie žaloby, ako aj uzatvorenie súdneho zmieru či dohody o vyporiadaní dedičstva, alebo procesný úkon uznania nároku žalobcu v konaní, či vzdanie sa práva, sú úkonmi, ktoré v prípade nedostatku ich schválenia poručenským súdom nevyvolávajú žiadne právne následky. Je teda zrejmé, že preto, aby podaná žaloba mohla mať procesné účinky, je potrebné, aby najprv poručenský súd schválil úkony, ktoré súd vo svojej výzve vymedzil vo vzťahu k právnenému zástupcovi žalobkyne a vo vzťahu k zákonnému zástupcovi žalobkyne. Prvoinštančný súd poukázal na právny názor Krajského súdu v Trenčíne v obdobnej procesnej situácii a na ustálenú súdnu prax Najvyššieho súdu ČR.

O trovách konania prvoinštančný súd rozhodol podľa § 256 ods. 1 CSP s poukazom na zavinenie zastavenia konania.

2. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu zrušil a vrátil vec na ďalšie konanie a

nové rozhodnutie. Uviedla, že uplatnený nárok predstavuje nárok na náhradu škody na zdraví, a to konkrétne náhradu za bolesť a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Prvoinštančný súd na podporu svojho rozhodnutia citoval v napadnutom uznesení rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne a rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR. Uvedené rozhodnutia však v súlade s čl. 3 Základných princípov CSP nepredstavujú ustálenú súdnu prax, pretože rozhodnutia súdov iných štátov, a teda ani rozhodnutia Ústavného súdu ČR a Najvyššieho súdu ČR pod tento pojem nespádajú. Preto nie je možné považovať súdnu prax Najvyššieho súdu ČR, prípadne rozhodnutia jedného z krajských súdov SR za ustálenú súdnu prax, ktorú prevzal do svojho rozhodnutia prvoinštančný súd.

Ďalej zástupca žalobkyne uviedol, že ust. § 28 Občianskeho zákonníka ustanovuje povinnosť zákonným zástupcom spravovať majetok tých, ktorých zastupujú a ak nejde o bežnú vec, je na nakladanie s majetkom potrebné schválenie súdu. Schválenie právneho úkonov súdom sa vyžaduje len v prípade nakladania s majetkom maloletého, ktoré nie je možné považovať za bežné. Schválenie zo strany súdu sa však vždy vyžaduje len pri nakladaní s majetkom, nie pri úkonoch zastupovania maloletého, ktoré sa netýkajú správy a nakladania s majetkom maloletého. Žalobkyňa pripustila, že aj podanie žaloby môže v niektorých prípadoch predstavovať úkon týkajúci sa správy majetku maloletého. Nie každá žaloba však predstavuje úkon týkajúci sa správy majetku maloletého. Je potrebné citlivo posudzovať, čo je predmetom žaloby a čo je cieľom podania na súd. Ust. § 28 Občianskeho zákonníka by sa malo uplatňovať v prípade podania žaloby len vtedy, pokiaľ táto úzko súvisí so správou majetku maloletého. V opačnom prípade je vyžadovanie takéhoto postupu kladením zbytočných prekážok osobe a bránenie jej právu na prístup k súdu. Predmetom uplatnenej žaloby je nárok žalobkyne na náhradu škody na zdraví, teda žaloba sa netýka správy majetku maloletej žalobkyne a nakladania s ním. Žalobkyňa ďalej uviedla, že už je vo veku blízkom plnoletosti, plnoletosť dosiahne 5.4.2019. Je preto otáznave, či už teraz, v tomto veku, vzhľadom k tomu, že čoskoro sa stane plnoletou, plne neobmedzenou spôsobilosťou na právne úkony, nie je s poukazom na ust. § 9 Občianskeho zákonníka spôsobilou urobiť aj úkony potrebné k podaniu žaloby v predmetnej veci. Žalobkyňa považovala postup prvoinštančného súdu za nesprávny.

3. Po tom, čo sa počas odvolacieho konania žalobkyňa stala plnoletou, na výzvu odvolacieho súdu oznámila, že na podanej žalobe trvá, trvá na žalobe o náhradu škody z ublíženia na zdraví zo dňa 21.8.2018 a tiež na plnomocenstve udelenom žalobkyňou dňa 31.7.2017 advokátovi JUDr. Milanovi Szöllössymu. Trvá aj na odvolaní proti uzneseniu prvoinštančného súdu.

4. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 CSP preskúmal napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario a zistil, že uznesenie prvoinštančného súdu nie je správne.

5. V čase podania žaloby na prvoinštančný súd dňa 2.8.2018 žalobkyňa bola ešte maloletá. Žalobu podal právny zástupca maloletej žalobkyne, ktorého na podanie žaloby splnomocnila zákonná zástupkyňa žalobkyne, matka žalobkyne. Plnomocenstvo bolo udelené dňa 31.7.2017. V tom čase podľa ust. § 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemala spôsobilosť vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti v plnom rozsahu. V takom prípade podľa § 26 Občianskeho zákonníka za maloletých konajú zákonní zástupcovia.

Podľa § 27 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto je zákonným zástupcom maloletého dieťaťa upravuje Zákon o rodine. Zákonným zástupcom podľa Zákona o rodine sú rodičia dieťaťa. Táto ich povinnosť vyplýva z ust. § 28 Zákona o rodine. Ak rodičia nemôžu zastupovať maloleté dieťa, v takom prípade je dieťaťu ustanovený buď kolízny opatrovník, alebo majetkový opatrovník.

V danom prípade však nebolo zistené, že by medzi rodičmi a maloletou žalobkyňou bola kolízia záujmov, alebo že by postavenie majetkového opatrovníka vyplývalo z ust. § 33 Zákona o rodine.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že predmetom konania v prejednávanej veci nie sú nároky majetkového charakteru, ktoré sa priamo dotýkajú majetkových práv a povinností maloletej žalobkyne. Predmetom uplatnených nárokov sú nároky zo zodpovednosti za škodu na zdraví a to bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia. Nevznikol žiaden dôvod s odkazom na ust. § 28 Zákona o rodine, že by matka maloletej žalobkyne nemohla splnomocniť v mene žalobkyne na zastúpenie žalobkyne tomto v konaní právneho zástupcu a taktiež nevyplýva, že by takto splnomocnený zástupca nemohol riadne uplatniť nároky na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia u maloletej žalobkyne.

V čase podania žaloby bola maloletá žalobkyňa vo veku blízkom veku dospelosti, kedy aj na jej vlastné úkony je potrebné prihliadať podľa § 9 Občianskeho zákonníka tak, že sú platné, pokiaľ sú primerané rozumovej a vôľovej vyspelosti zodpovedajúcej jej veku. Odvolací súd nezistil, že by maloletá žalobkyňa

v čase podávania žaloby vzhľadom na utrpené bolesti a nároky vyplývajúce z poškodenia zdravia si neuvedomovala, že za vytrpené bolesti a budúce obmedzenia môže podať voči škodcovi žalobu.

6. V odvolacom konaní odvolací súd vyzval žalobkyňu, aby zaujala stanovisko k svojim právnym úkonom, ktoré vo veci boli v jej mene vykonané zákonnou zástupkyňou, ktorá splnomocnila právneho zástupcu v mene maloletej žalobkyne. Žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedla, že na všetkých úkonoch, teda aj na žalobe, aj na plnej moci trvá. Uviedla, že trvá aj na odvolaní, ktoré v jej mene bolo podané ešte v čase maloletosti.

7. Vzhľadom na uvedené okolnosti a vzhľadom na to, že prísne formálnym prístupom prvoinštančného súdu bez toho, aby bol posúdený charakter uplatňovaného nároku a prípadná kolízia uplatneného nároku s majetkovými nárokmi v tom čase ešte maloletej žalobkyne a konaním jej zákonnej zástupkyne, by spôsobila odňatie prístupu žalobkyne k súdu a spôsobila by navyše nebezpečenstvo neskorého uplatnenia nároku na bolestné a sťaženie spoločenského uplatnenia na súde po dosiahnutí plnoletosti, resp. po prebehnutí niekoľkých konaní o schválenie právnych úkonov za maloletú. Preto postup prvoinštančného súdu, aj keď zdá sa, že vo svojej podstate a v absolútnych dôsledkoch je správny, nie je možné v danom prípade pri tomto druhu uplatneného nároku, kedy hrozí riziko zániku uplatneného nároku akceptovať.

Žalobkyňi len pre vek nie je možné v tomto druhu sporu klásť pri uplatňovaní jej práv prekážky v prístupe k súdu a k spravodlivosti, keď navyše plynutím času žalobkyňa všetky úkony svojim súhlasným prejavom konvalidovala a postup nenamietala. Preto bolo potrebné napadnuté uznesenie zrušiť a vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP.

8. Úlohou prvoinštančného súdu bude o uplatnenom nároku žalobkyne riadne konať.

9. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.